

VI JORNADES DE FORMACIÓ DE L'ACPCREDA

15 - 16 de març de 2024

UPF Campus de la Ciutadella

PRESENTACIÓ

L'Associació Catalana de Professionals de CREDA organitza aquestes sisenes jornades amb el propòsit de trobar un espai de formació i d'intercanvi obert a tots i totes les professionals.

PONENTS

Dr. Llorenç Andreu Barrachina: Doctor en Ciència Cognitiva i Llenguatge per la Universitat de Barcelona. Mestre d'Educació Primària i llicenciat en Psicopedagogia per la Universitat Jaume I. És codirector del Grup de Recerca en Cognició i Llenguatge (GRECIL), que es dedica a l'estudi de l'adquisició del llenguatge típica i patològica. Ha estat investigador visitant de la Universitat de Pennsilvània, la Universitat de Puerto Rico, la Universitat de Texas a Dallas i la Universitat del Sud de Florida. Ha estat professor a la Universitat Jaume I i a la Universitat de Barcelona. Actualment és professor catedràtic i *group leader* de l'eHealth Center de la Universitat Oberta de Catalunya.

Dra. Laura Bosch Galcerán: és professora titular del departament de Cognició, Desenvolupament i Psicologia de l'Educació de la Facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona. Llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació (UB), Diplomada en Psicologia Clínica (UB) i Patologia del Llenguatge (U. Lliure de Brussel·les). Doctora en Psicologia per la UB. És membre de l' Institut de Neurociències (UB-Neuro) i de l' Institut de Recerca Sant Joan de Déu (IRSJD). És coordinadora del grup de recerca APAL (Atenció, Percepció i Adquisició del Llenguatge) que treballa en col·laboració amb altres investigadors de l'Hospital Sant Joan de Déu. Actualment treballa en un projecte multi-disciplinar sobre la sordesa i els seus efectes en els inicis de l'adquisició lèxica i gramatical en infants implantats abans dels 12 mesos d'edat.

Mercè Calafí Rius: Mestra, Logopeda i llicenciada en Ciències de l'Educació. Ha treballat al CREDA Jordi Perelló en diferents àmbits, logopeda itinerant, atenció primerenca i com a suport intensiu a l'audició i el llenguatge (SIAL). Formadora Dep. d'Educació en diversos cursos, seminaris i xerrades.

Carlos Calvo Prieto: Tècnic superior en audiopròtesis des de l'any 1995. Director del programa infantil Phonak. Col·labora com a docent a universitats com UBA, Universitat de Màlaga, Universitat d'Alicant, Universidad Autònoma de Barcelona, CEU San Pablo, etc. També és autor i coautor de diferents publicacions com ara *La sordera . Un enfoque socio-familiar*.

Dra. Antònia Claveria Puig: Metgessa especialista en Otorinolaringologia. Cap de la Unitat de Hipoacúsia Infantil i Centre d'Implants Coclears del Hospital Universitari Sant Joan de Déu de Barcelona (2011-2023). Actualment: Especialista sènior en Hipoacúsia Infantil.

Lola Montejo Cunilleras: Facilitadora en processos de diàleg i treball col·laboratiu. Mediadora en gestió de conflictes en organitzacions públiques i socials. Cofundadora de "TÉSERA MEDIACIÓ".

Jordi Amenós Álamo: Terapeuta Gestalt i sistèmic. Especialitzat en narrativa terapèutica. Autor dels llibres com "Detrás de cada historia: El trabajo con la Narrativa Terapéutica" i dels contes: "On és la lluna?" i "D'on venen les històries".

Dr. David Bueno i Torrens: Doctor en Biologia, fundador de la Càtedra de Neuroeducació UB-EDU1st i professor i investigador de la Secció de Genètica Biomèdica, Evolutiva i del Desenvolupament de la Universitat de Barcelona. La seva trajectòria professional i acadèmica s'ha centrat en la genètica del desenvolupament i la neurociència i la seva relació amb els processos d'aprenentatge. Autor de setanta articles científics i de vint-i-cinc llibres d'assaig i divulgació. Assessor en temes de neuroeducació de la *International Bureau of Education* de la UNESCO. Ha estat reconegut amb diferents premis, el més recent al 2023, el premi Angelo Zanicelli per "El cervell de l'adolescent" i el reconeixement Brain Connections per la seva contribució a la neuroeducació.

Dr. Francesc Sidera Caballero: Llicenciat i Doctor en Psicologia. Investigador del desenvolupament infantil, i en concret, del desenvolupament de la teoria de la ment i de la comprensió emocional. Investigador en temes d'assetjament i ciberassetjament escolar. Estudi del desenvolupament de les funcions executives a través de la recerca i la docència.

Óscar Campo: Maestro de Educación Primaria con más de 20 años de experiencia docente. Convencido de que enseñar a pensar es fundamental para dotar a los alumn@s de las herramientas necesarias para desenvolverse en la sociedad del siglo XXI. Teacher i coah certificado en Aprendizaje basado en el pensamiento por *The Center for Teaching Thinking* de Robert Swartz. Miembro del equipo de Robert Swartz entre 2017 y 2022. Realización de talleres y sesiones de coaching en destrezas de pensamiento en centros educativos de Aragón, País Vasco, Cataluña y Castilla-León.

PROGRAMA

Divendres 15 de març de 2024

M A R T Í	<p>8:45-9:15h. Recollida de documentació</p> <p>9:15-9:45h. Benvinguda</p> <p>ACPCREDA i Direcció General d'Educació Inclusiva</p>
	<p>9:45-11:30h. Conferència Inaugural</p> <p><i>"Saber qui som: la importància de les històries en l'educació i l'acompanyament."</i></p> <p>JORDI AMENÓS</p>
	<p>11:30-12:00h Pausa-cafè</p>
	<p>12:00-14:00h. Conferència</p> <p><i>"Intervenció en llenguatge oral a l'educació infantil per la prevenció de les dificultats lectores"</i></p> <p>LLORENÇ ANDREU BARRACHINA</p>
	<p>14:00 - 15:30h Dinar</p>

T A R D A	<p>15:30-16:45h. Conferència</p> <p><i>"Aprendre de la sorpresa, a la sorpresa d'aprendre: què ens aporta la neuroeducació"</i></p> <p>DAVID BUENO</p>	<p>Tallers*</p> <p><i>"La Percepció Auditiva"</i> MERCÈ CALAFÍ</p> <p><i>Com tenir en compte les funcions executives a l'escola? Un taller a través del joc.</i> FRANCESC SIDERA</p> <p><i>"El poder de les converses en la creació de vincles"</i> LOLA MONTEJO</p>
	<p>16:45-18:00h. Conferència</p> <p><i>"Actualización audiológica sobre eliminación de barreras de comunicación en el aula escolar"</i></p> <p>CARLOS CALVO</p>	<p>Tallers*</p> <p><i>"La Percepció Auditiva"</i> MERCÈ CALAFÍ</p> <p><i>Com tenir en compte les funcions executives a l'escola? Un taller a través del joc.</i> FRANCESC SIDERA</p> <p><i>"El poder de les converses en la creació de vincles"</i> LOLA MONTEJO</p>
	<p>18:00 - 18:30h Pausa-cafè</p>	
	<p>18:30 - 20:00h. Conferència</p> <p><i>"Hipoacúsia infantil a Catalunya: Des del 2010 fins avui."</i></p> <p>ANTÒNIA CLAVERIA</p>	

Dissabte 16 de març de 2024

M A T Í	9:00-11:00h. Conferència <i>“De la interacció a les primeres paraules: capacitats inicials i factors moduladors de l'aprenentatge del llenguatge”</i> LAURA BOSCH
	11:00-11:30h Pausa-cafè
	11:30-13:00h Conferència <i>“Enseñar a pensar desde un enfoque inclusivo: rutinas y destrezas de pensamiento”</i> ÓSCAR CAMPO
	13:00-13:30h. Cloenda Visionat documental <i>“Apunts en blanc”</i> ACAPPS
	13:30-14:00h. Assemblea ACPCREDA

*Es pot escollir un taller de cada franja horària. Les persones que desitgin assistir a les conferències no han de triar cap taller. L'adjudicació es farà per rigorós ordre d'inscripció. Les places són limitades (25 participants per taller).

Resum conferències

“Saber qui som: la importància de les històries en l'educació i l'acompanyament.”

JORDI AMENÓS

En aquesta xerrada en Jordi explicarà la importància de les històries en les diferents etapes de la nostra vida.

La dimensió narrativa de les persones és de vital importància per donar sentit a l'experiència d'estar vius. Ens permet accedir al nostre món intern i comprendre veritablement qui som. Tot un treball, ple de bellesa, per dignificar la vulnerabilitat de l'ésser humà i el seu viatge existencial.

Una xerrada per emocionar-se, divertir-se i gaudir amb el narrador i narradora que portem a dins.

“Intervenció en llenguatge oral a l'educació infantil per la prevenció de les dificultats lectores” LLORENÇ ANDREU BARRACHINA

La conferència abordarà la relació entre la important relació entre el llenguatge oral i el llenguatge escrit. El llenguatge oral és la base per aprendre la lectura. El nivell de llenguatge oral que els infants tinguin a l'acabar l'educació infantil determina el nivell de lectura que assoliran els següents anys. Per tant, si a l'educació infantil es treballen aquelles habilitats de llenguatge oral que més determinen posteriorment la lectura, podem afavorir l'aprenentatge lector de la primària d'una forma preventiva.

Amb aquesta finalitat, hem creat dos programes d'intervenció en llenguatge oral en català per a l'educació infantil. Per una banda, el programa PREVENIR, que treballa la consciència fonològica, el vocabulari i la morfosintaxi. Aquest programa l'hem aplicat a dues escoles de Barcelona i també a un grup amb i sense TEL/TDL i hem obtingut uns bons resultats. Per una altra banda, el programa PICOFON que treballa la consciència fonològica per a infants de 3 a 7 anys. En la conferència explicarem els dos programes i les bases científiques per a la seva elaboració.

“Aprendre de la sorpresa, a la sorpresa d'aprendre: què ens aporta la neuroeducació” DAVID BUENO

El cervell és un òrgan prodigiós. Genera i gestiona tots els nostres comportaments, i és capaç d'aprendre constantment de l'entorn on vivim. És plàstic i mal·leable, i molt flexible. Tanmateix, naixem amb un cervell molt immadur. Per això, l'ambient familiar, educatiu i social de la primera infantesa és extraordinàriament important. Literalment, modela i construeix bona part del cervell. En aquesta conferència veurem la importància dels aprenentatges a la infantesa, parlarem de com repercuteixen en etapes posteriors de la vida, inclosa l'adolescència, i discutirem la necessitat d'aprendre amb tots els sentits, jugant i relacionant-se amb els companys i els adults.

“Actualización audiológica sobre eliminación de barreras de comunicación en el aula escolar” CARLOS CALVO

Durante la conferencia se expondrán los avances tecnológicos sobre los sistemas que eliminan, merman o disminuyen las dificultades auditivas que ejercen como barreras de comunicación en el aula, que progresan tecnológicamente más deprisa que la pedagogía que se puede realizar a nivel global.

“Hipoacúsia infantil a Catalunya: Des del 2010 fins avui.” ANTÒNIA CLAVERIA

L'introducció del cribratge auditiu neonatal a Catalunya, l'any 2010, ha permès un abordatge integral de la hipoacúsia infantil: detecció, diagnòstic, tractament i seguiment amb intervenció terapèutica d'equips interdisciplinaris coordinats del Departament d'Educació i de Sanitat Públics.

L'implementació del cribratge auditiu neonatal universal ha estat un repte positiu important a nivell de les actuacions davant la pèrdua auditiva infantil pel fet diferencial, respecte a la resta de comunitats d'Espanya, d'establir una Unitat de referència amb un protocol ben definit d'actuació pública, assessorat per un grup interdisciplinari d'experts en hipoacúsia infantil, format pel Departament de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya .

A la ponència s'exposarà l'evolució feta amb els reptes assolits, les dificultats trobades durant el camí i fins a dia d'avui; sempre amb la mirada cap a un futur encara millor.

“De la interacció a les primeres paraules: capacitats inicials i factors moduladors de l'aprenentatge del llenguatge” LAURA BOSCH

Típicament, els infants inicien la producció de les primeres paraules al voltant de l'any, però el coneixement del llenguatge a què estan exposats regularment ha començat molt abans, des dels primers mesos de vida. Partint d'unes capacitats i sensibilitats inicials pel llenguatge, els mecanismes d'aprenentatge es posen en marxa a partir de l'experiència lingüística en contextos comunicatius-interactius, afavorint el descobriment de regularitats i l'adquisició gradual dels patrons complexos del llenguatge.

Presentarem, en primer lloc, un breu resum del coneixement que els infants adquireixen gradualment sobre el llenguatge i que possibilita arribar a construir el seu primer lèxic. Tot seguit ens fixarem en situacions que poden modular aquests processos inicials d'aprenentatge, produint trajectòries diferents o ritmes més lents d'aprenentatge. Parlarem de diferències que deriven de l'entorn lingüístic (per exemple, entorns bilingües) i altres que deriven de les capacitats de l'aprenent (per exemple, els infants prematurs o amb sordesa). Destacarem la importància de poder identificar els factors rellevants i les adaptacions específiques que es produeixen en

cada cas, de manera que assolim una millor comprensió de les dificultats i adoptem les eines més adequades de cara a la intervenció.

Resum Tallers

***“La Percepció Auditiva”* MERCÈ CALAFÍ**

Percebre és interpretar la informació que ens aporten els nostres sentits sobre l'entorn. De fet, la interpretació que fem és un procés actiu que depèn dels nostres processos cognitius i dels nostres coneixements previs. La percepció auditiva es pot definir com la capacitat per rebre i interpretar la informació que arriba a les nostres oïdes mitjançant les ones de la freqüència audible transmeses per l'aire o un altre mitjà. Finalment, la informació auditiva captada per les nostres oïdes és enviada a les escorces auditives. En aquestes estructures cerebrals, la informació és elaborada i enviada a la resta del cervell per permetre'ns interactuar amb ella.

Com és lògic, la percepció auditiva està present constantment en el nostre dia a dia i ens permet desenvolupar-nos adequadament pel nostre entorn. Ens permet comunicar-nos amb fluïdesa, ens alerta de perills i fa possible que puguem gaudir de la música.

La percepció auditiva ha estat sempre inclosa en les programacions o plans de treball individuals de cada alumne un títol ampli, sovint, però els objectius queden poc especificats i/o concretats, el treball de percepció auditiva pot variar i ha de variar, al llarg de l'escolaritat; segons els interessos dels alumnes, segons l'edat i el nivell d'escolarització, tot i assolir un bon nivell de comprensió auditiva, possiblement sempre hi ha aspectes i/o expressions comunicatives que resultaran difícils d'integrar i en aquests casos serà necessari un suport addicional.

***“El poder de les converses en la creació de vincles”* LOLA MONTEJO**

L'objectiu del taller és posar el focus en la qualitat de les converses que mantenim amb les famílies i amb els diferents professionals que intervenen en els processos que es duen a terme.

“Com tenir en compte les funcions executives a l'escola? Un taller a través del joc.” **FRANCESC SIDERA**

En aquest taller s'incidirà en què són les funcions executives i com es poden tenir en compte a l'aula amb l'alumnat amb sordesa o amb trastorns de la comunicació i el llenguatge. Es farà ús de diferents jocs per exemplificar el paper de les funcions executives a l'aula i com es poden tenir en compte en el treball amb l'alumnat, i així ajudar-los a regular millor el seu comportament i els seus aprenentatges.

L'objectiu principal del taller és que els assistents, de forma lúdica, aprenguin què són les funcions executives i com es desenvolupen. Al mateix temps, a través de diferents jocs, s'exemplificarà i es discutirà de quines maneres podem adaptar els ambients escolars per reduir les demandes executives que tenen els infants en les tasques escolars, així com també de quina manera es pot fomentar el desenvolupament de les funcions executives dels infants.

INSCRIPCIONS

Dirigit a: Professionals de CREDA, Mestres d'Audició i Llenguatge, professionals dels Serveis Educatius, mestres, logopedes, audioprotesistes, psicopedagogs/gues,...

Període d'inscripció:
del 5 al 23 de febrer

Preu¹:
Socis ACPCREDA: 30€
No socis: 145€

La inscripció a les Jornades es farà exclusivament per via telemàtica:
<http://www.acpreca.org>

Per gaudir del preu reduït de socis/sòcies cal accedir a l'àrea privada.

Formació reconeguda pel Departament d'Educació. Requisit per la certificació: 80% d'assistència.

Hi haurà servei de subtitulació i bucle magnètic.

¹ *Inscripcions exemptes d'IVA en aplicació de la Llei de l'IVA 37/1992 article 20.uno.14 per activitat efectuada per entitat de caràcter social.*